

Huvudförhandling

Grundvattenmål m m

Dag 8

2014-09-12

» E4 Förbifart Stockholm

Presentation mark- och miljödokument

Dag 8

Fredag 12 september kl. 09.00 – ca 17.00
Sammanfattning och avslutning.

Innehåll

- 55.** Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörts).
- 56.** Genomgång av sökandens iakttagande av allmänna hänsynsreglerna och berörda miljökvalitetsnormer.
- 57.** Frågor och synpunkter från motparter och övriga.
- 58.** Sökanden sammanfattar tillåtligheten.
- 59.** Sökanden redovisar skälen för verkställighetsförordnande.
- 60.** Frågor och synpunkter från motparter och övriga.
- 61.** Sökanden redovisar eventuella justeringar av yrkanden och villkorsförslag samt åtaganden.
- 62.** Frågor och synpunkter från motparter och övriga.
- 63.** Övriga frågor.
- 64.** Slutanföranden.
- 65.** Rättegångskostnader.
- 66.** Förhandlingen i denna del avslutas.

Grundvattenbortledning m m

Dag 8

Punkt 55

Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörts).

Edeby Ekhage

Edeby Ekhage Natura 2000

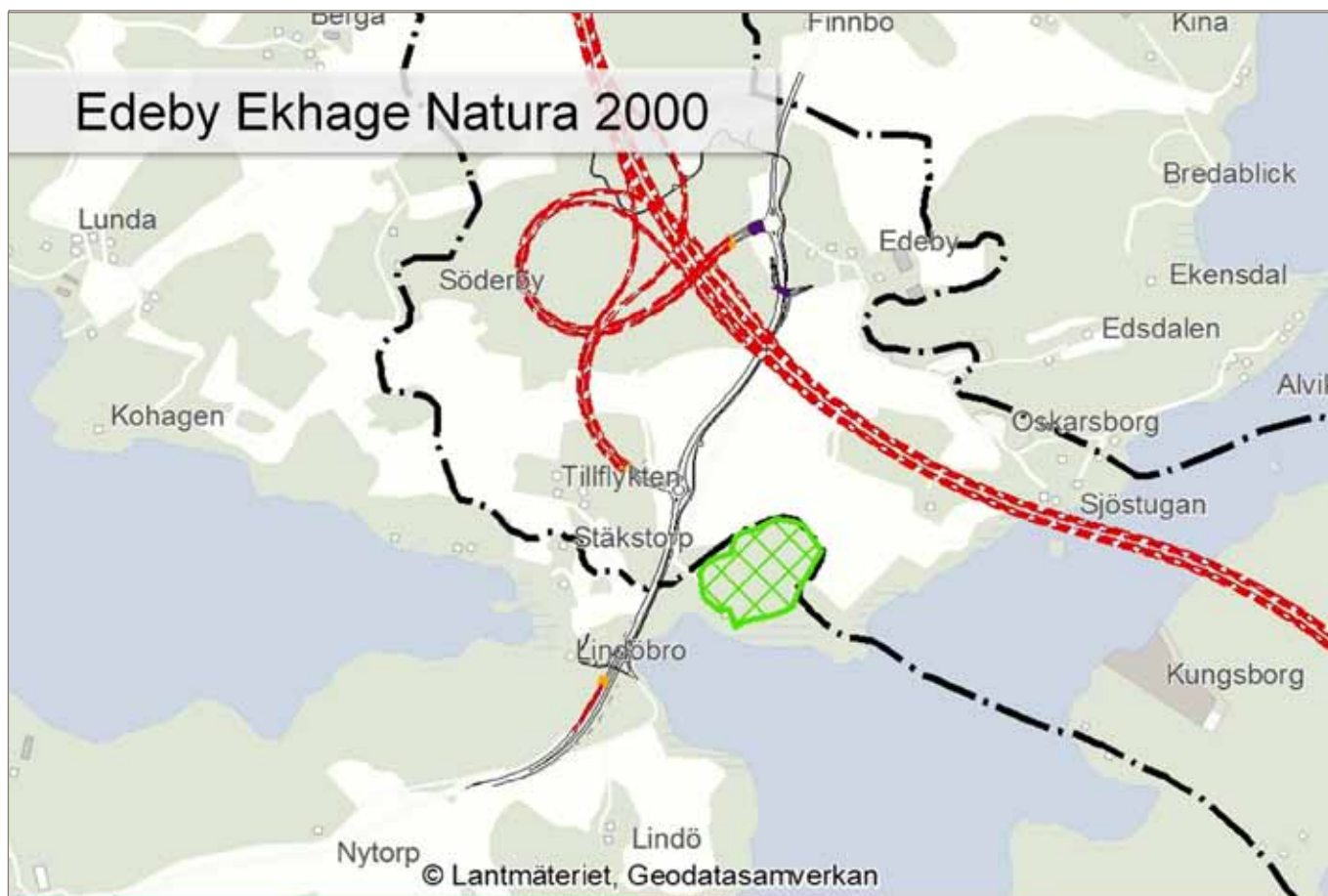
Edeby Ekhage Natura 2000

3

TRAFIKVERKET

Edeby Ekhage Natura 2000

4

TRAFIKVERKET

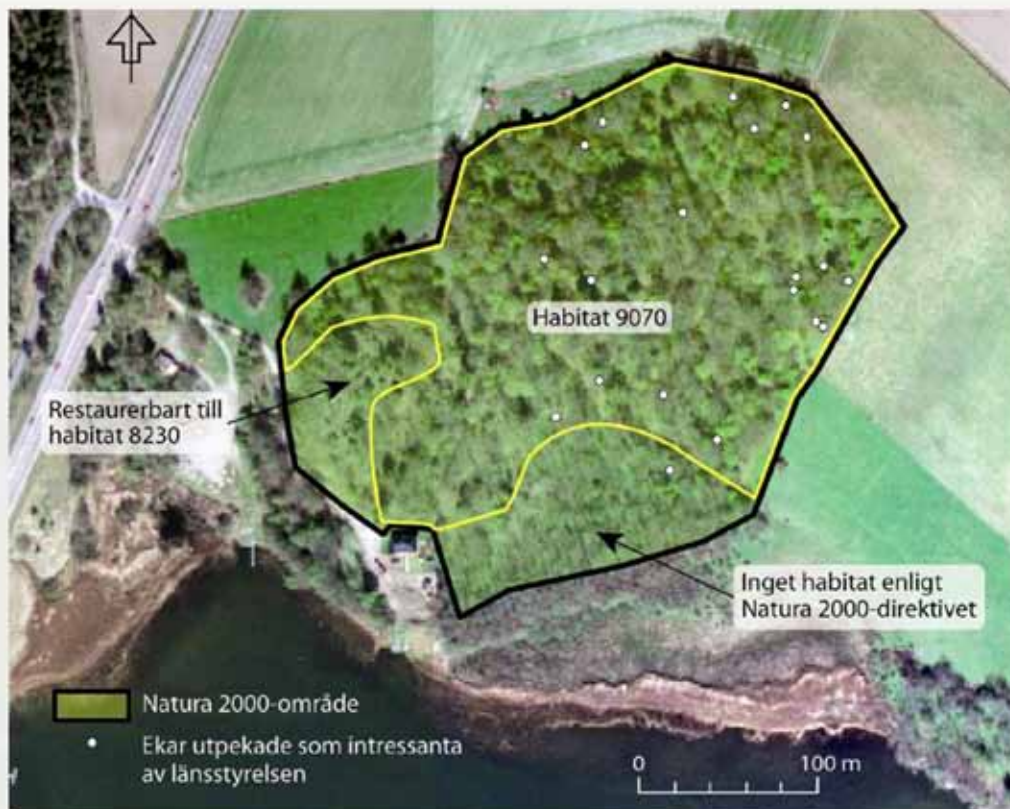
Lagstiftning

Tillstånd får ges om verksamheten inte:

- kan skada den livsmiljö eller de livsmiljöer i området som avses skyddas eller
- medför att den art eller de arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet i området av arten eller arterna

Mål i bevarandeplan

1. Arealen ekhage (trädklädd betesmark) skall bibehållas
2. Trädsiktets krontäckningsgrad är mellan 25 och 60 %
3. Blommande buskar och småträd, har en täckningsgrad mellan 10-15 %
4. Slutna, äldre hasselbestånd har en krontäckning på mellan 2 och 5 %
5. Betad gräsmark skall ha en täckningsgrad mellan 35 och 65 %
6. Täckningsgraderna kan till betydande del överlappa varandra
7. Minst 90 % av gräsmarksarealen är väl avbetad varje år vid vegetationsperiodens slut
8. Vidkroniga ekar skall finnas i olika åldersklasser, med långsiktig kontinuerlig tillgång på gamla, vidkroniga träd, utan att krontäckningsgraden överstiger 60 %

Värden

Redovisade hot enligt bevarandeplanen

- Utebliven eller för svag hävd
- Igenväxning med träd och buskar
- Ökat graninslag
- Snabb restaurering. Omfattande avverkning ger kraftig gröngödslingsseffekt, som både försvårar underhållet och utarmar kärlväxtfloran
- Utglesning av träd- och buskskikt som leder till ökad vindexponering framför allt från sydvästsektorn. Bortstädning av grov död ekved
- Luftburet kvävenedfall

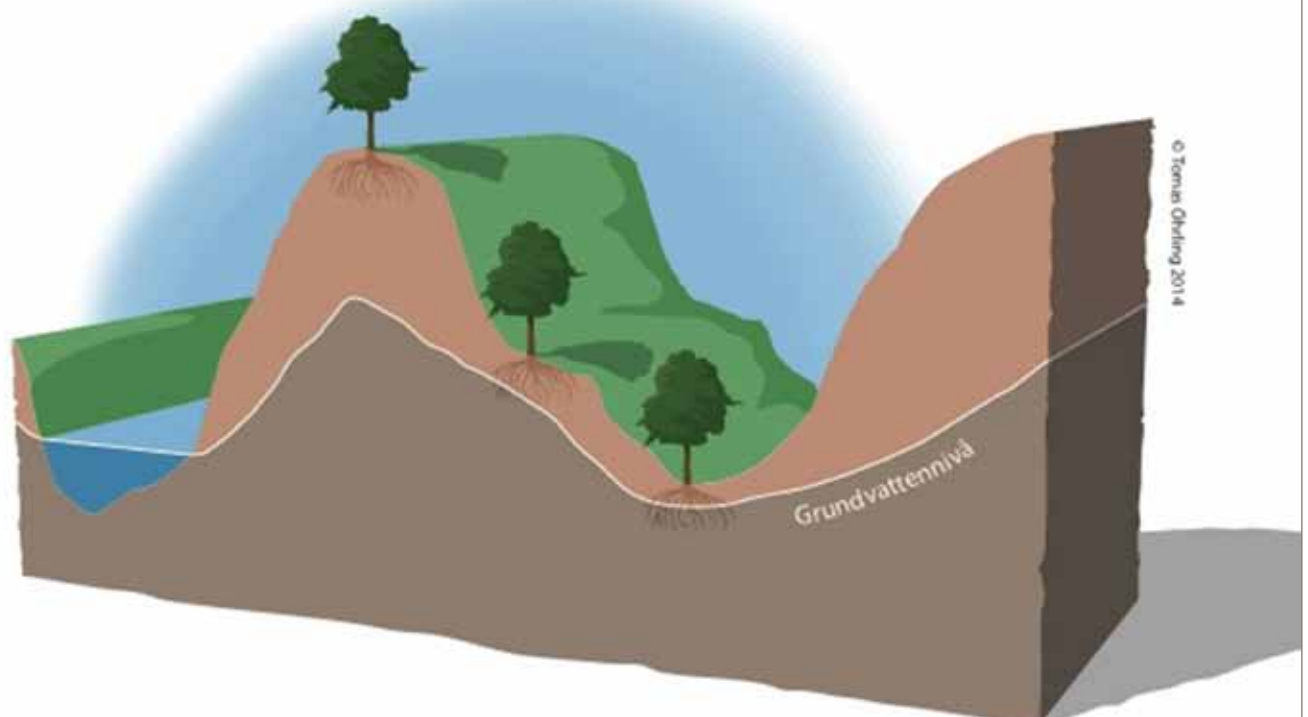
Möjlig påverkan

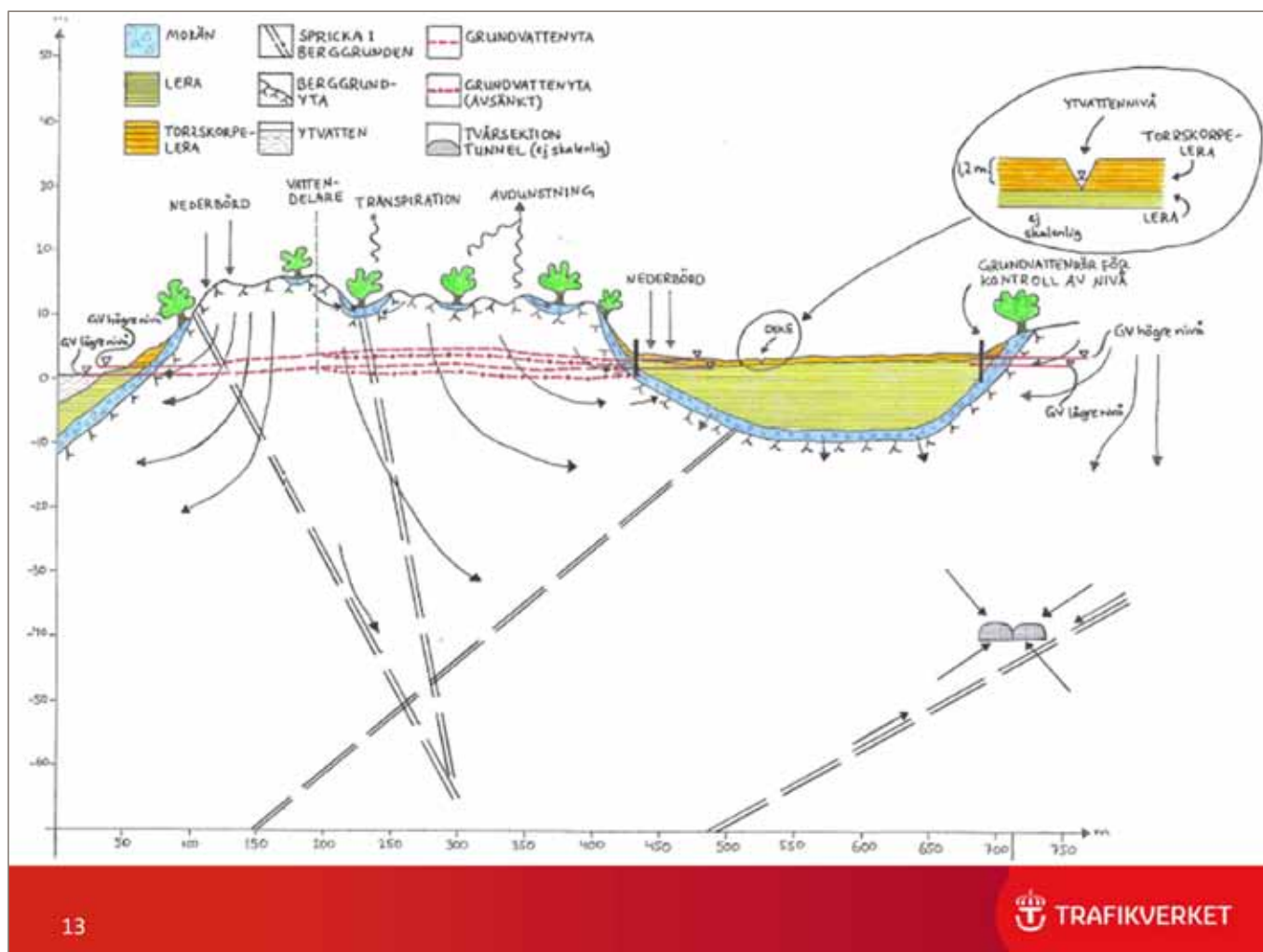
- Intrång
- Förändring i möjlighet att sköta området
- Grundvattenförändring
- Kvävenedfall

Påverkan: grundvattenförändring

- Vid åkerkant mot Edeby ekhages nedre del finns risk för att en grundvattensänkning på max 0,3 meter
- I de höglänta delarna blir det ingen grundvattenförändring
- Blandlövskog i södra delen av området kan påverkas av sänkta grundvattennivåer

Träd och grundvatten

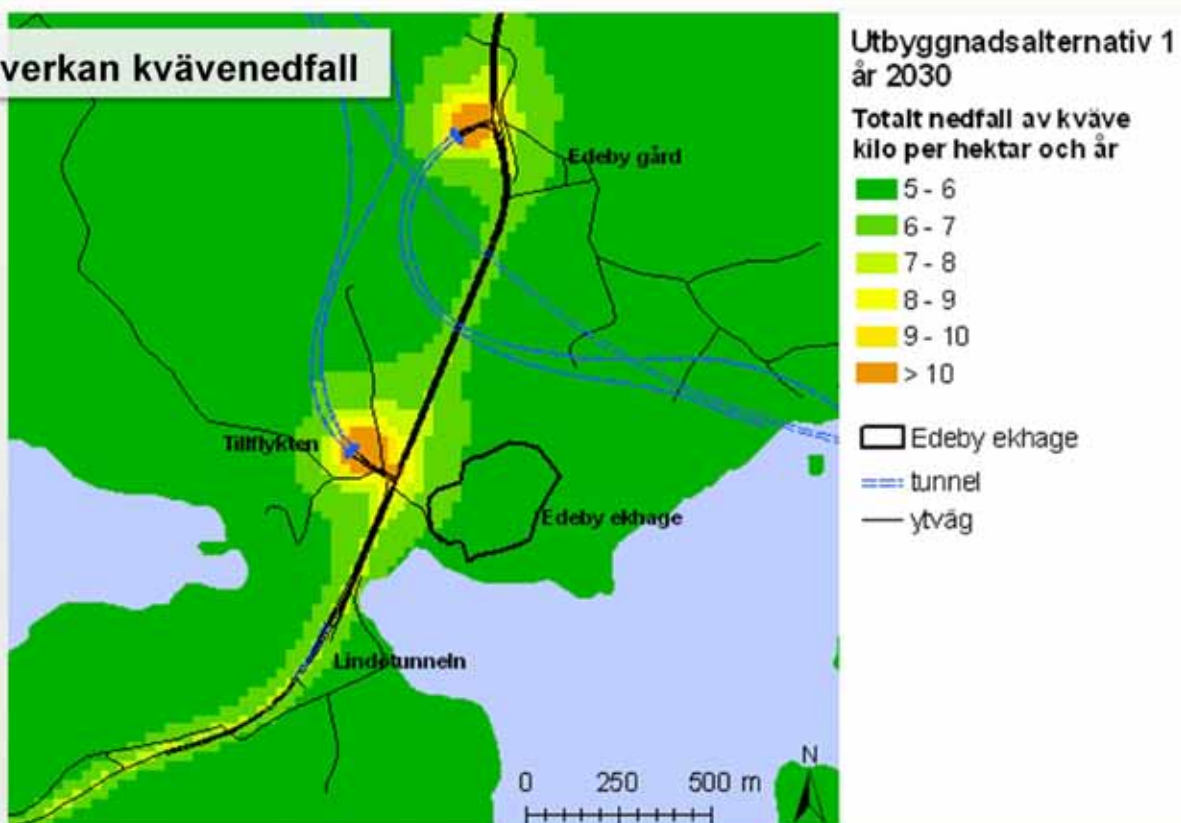
Konsekvenser grundvattensänkning

- En påverkan på grundvattenytan i denna storleksordning påverkar inte de värden som Natura 2000-förordnandet avser skydda
- Den vattenmättade leran kommer att förse ekarna med vatten
- Det som påverkar värdena i området är hur hävden sker
- Ekar är torktåliga och kan gynnas av att konkurrensen med andra träd blir mindre när grundvattenytan sänks
- Område med alskog utanför N2000-området kan påverkas av sänkta grundvattennivåer. I den övre delen finns en risk att denna skog kommer att gå mot en mer frisk skogstyp. Detta är dock inte en negativ påverkan enligt Natura 2000-förordnandet

Åtgärder

- Trafikverket skall säkerställa att grundvattennivån minst är +0,6 vid åkerkant mot N2000
- En plan för konstgjord infiltration av grundvatten läggs fram i samband med bygghandling

Påverkan kvävenedfall

Slutsats

Förbifart Stockholm skadar inte de livsmiljöer som avses skyddas med Natura 2000-förordnandet

Förbifart Stockholm försvårar inte på ett betydande sätt bevarandet i området av de arter som avses skyddas

Grundvattenbortledning m m Dag 8 Punkt 55

Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörts).

**Yrkanden och villkorsförslag Natura 2000 Edeby
Ekhage**

Yrkanden och villkorsförslag N 2000 Edeby Ekhage

Yrkande avseende Natura 2000-området Edeby Ekhage (M 1206-12)

Vägverket Region Stockholm ansöker om prövning enligt 7 kapitlet 28a § miljöbalken för den påverkan på Natura 2000-området Edeby Ekhage kan få av verksamheter eller åtgärder för genomförande av tunnlar och ramptunnlar för vägprojektet inom korridoren Förbifart Stockholm i huvudsak enligt samrådsredogörelsen samt enligt redovisningen i Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) till ansökan.

Villkorsförslag (M 3346-11)

Trafikverket ska under såväl bygg- som driftskedet säkerställa att grundvattennivån i morän nordost om Edeby Ekhage (vid grundvattenrör 08F854RU) inte understiger nivån + 0,6 uttryckt som månadsmedelvärde och begränsningsvärde.

Grundvattenbortledning m m

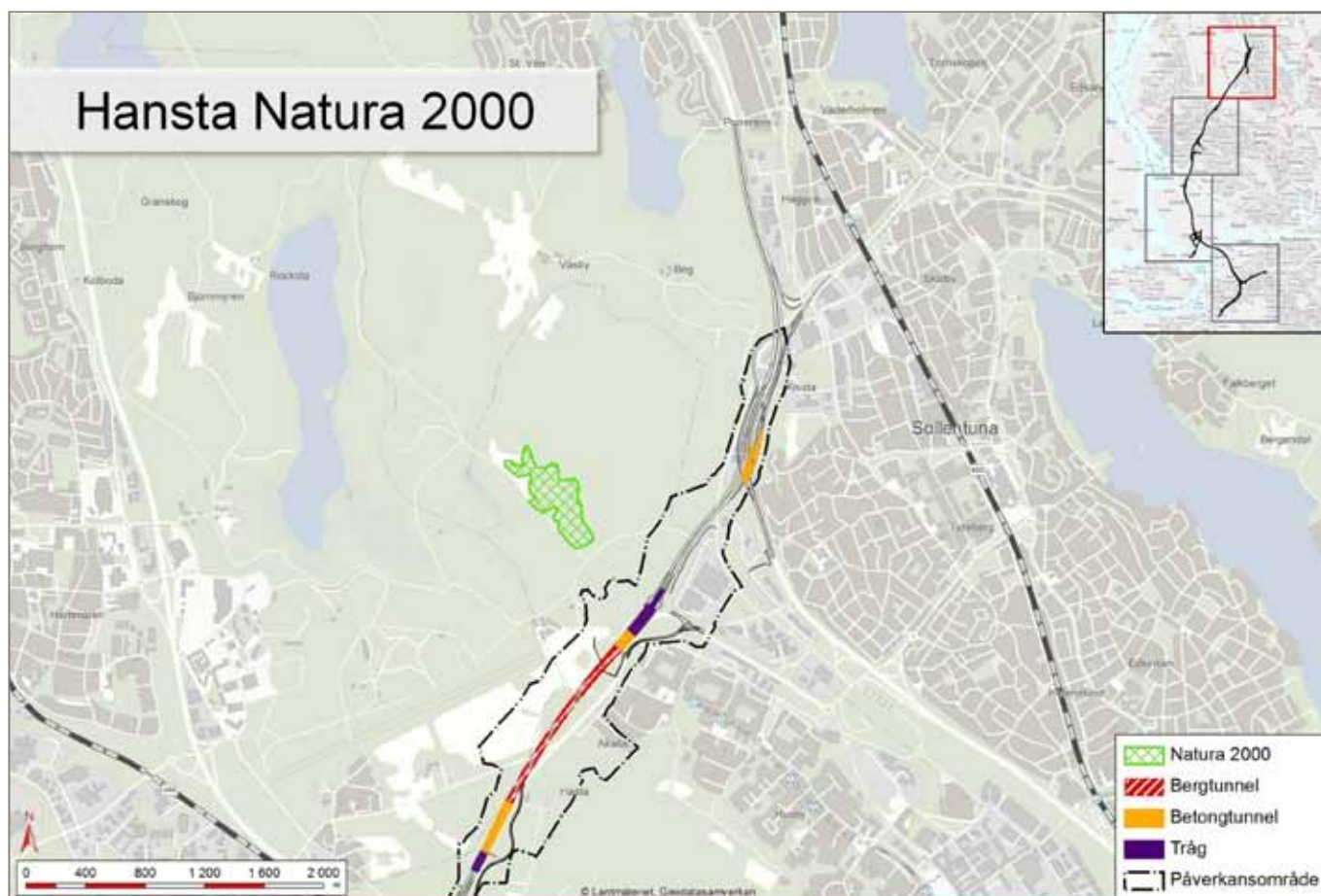
Dag 8

Punkt 55

Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörts).

Hansta

Hansta Natura 2000

Hansta Natura 2000

Mål i bevarandeplan

- Arealen Näringsrik ek eller ek- avenbokskog skall bibehållas.
- Lunden ska behålla karaktären av naturskog, dvs ett olikåldrigt trädskikt med förekomst av gamla grova träd och förekomst av död ved i olika nedbrytningsstadier (riktvärde: 20-30 skogskubikmeter/hektar).
- Ek och hassel ska dominera träd- och buskskiktet. Det ska finnas gott om grova hasselbuketter och gamla, grova ekar.
- Inslaget av gran ska vara begränsat.
- Föryngring av ek (lämpligt t.ex. längs åkerkanten i väster). Framtida ekjättar behöver god tillgång på solljus för att växa sig grova.

Mål i bevarandeplan

- De tryffelarter (särskilt viktiga är de rödlistade) som finns i området ska ha goda förutsättningar att finnas kvar i området. För detta krävs täta och skuggiga partier då ett glest fältskikt är en förutsättning för deras fortlevnad.
- De typiska arterna trolldruva och underviol skall kunna fortleva på lång sikt och helst öka i populationsstorlek och utbredning.

Värden

Redovisade hot enligt bevarandeplanen

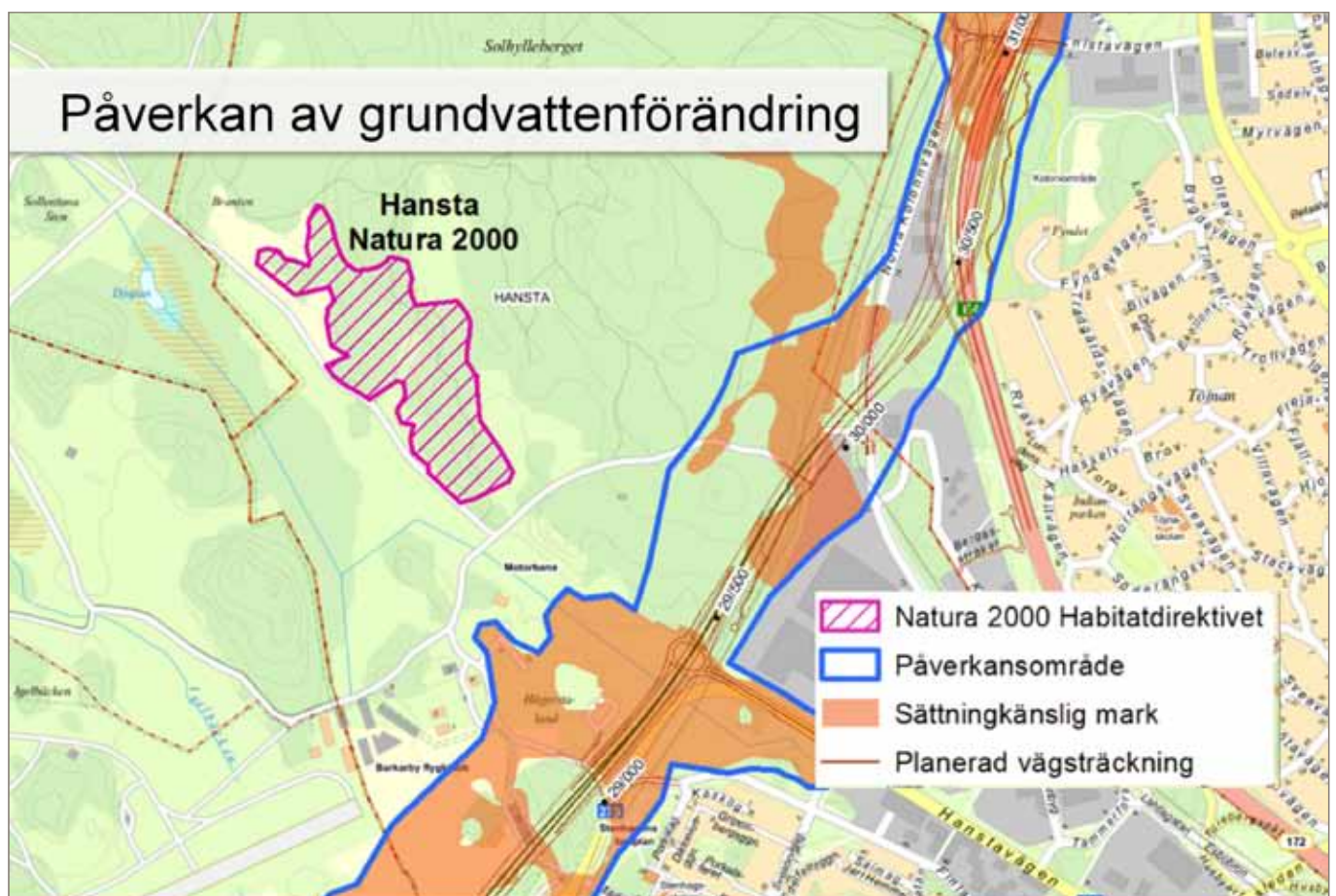
- Kraftiga utglesningar av träd- och buskskikt.
- Bete i tryffelmiljöer.
- Dålig föryngring av ek.
- Igenväxning med gran eller asp.
- Kraftig beskuggning av grov ek gör att dessa kan dö i förtid. Friställning av ek bör ske försiktigt och successivt och i första hand i områden som inte är lämpliga tryffelmiljöer. I dagsläget växer framförallt hassel runt ekarna.
- Borttagande av död ved.
- Slitage från friluftsliv.

Redovisade hot enligt bevarandeplanen forts

- Dikning och andra åtgärder som påverkar hydrologin negativt.
- Kvävenedfall.

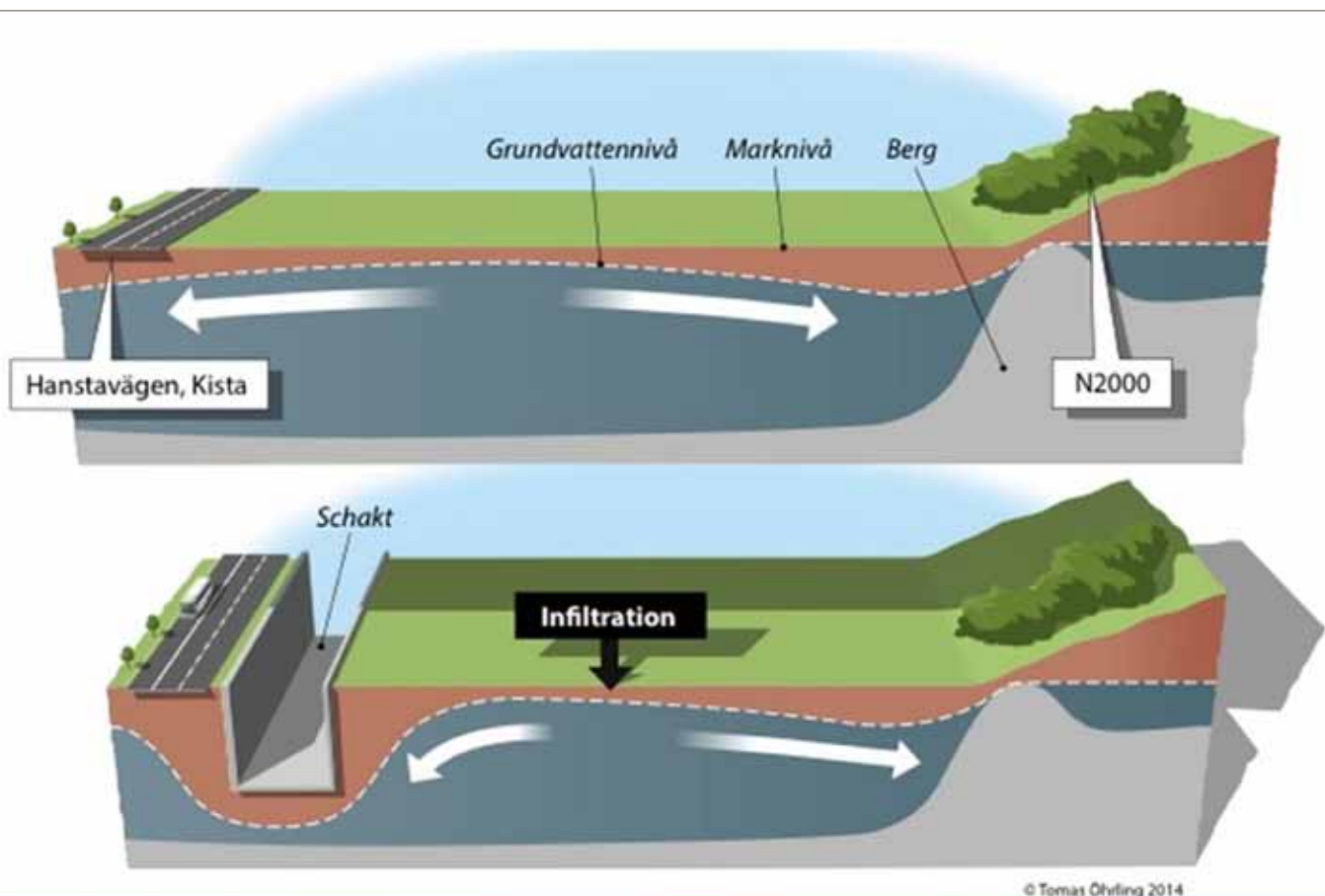
Möjlig påverkan

- Intrång
- Förändring i möjlighet att sköta området
- Förändring av grundvattenytans läge
- Kvävenedfall

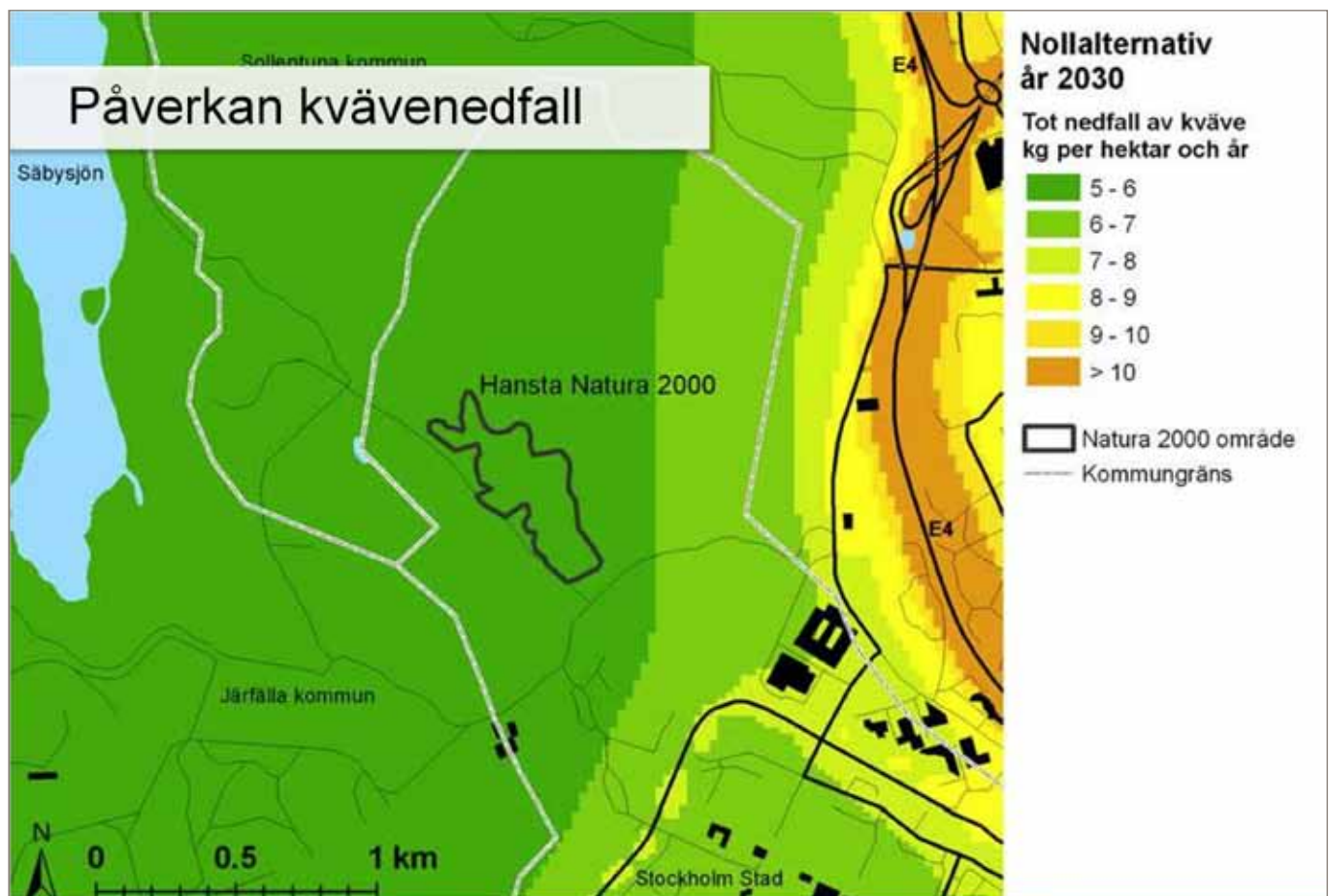
Åtgärder och kontroll

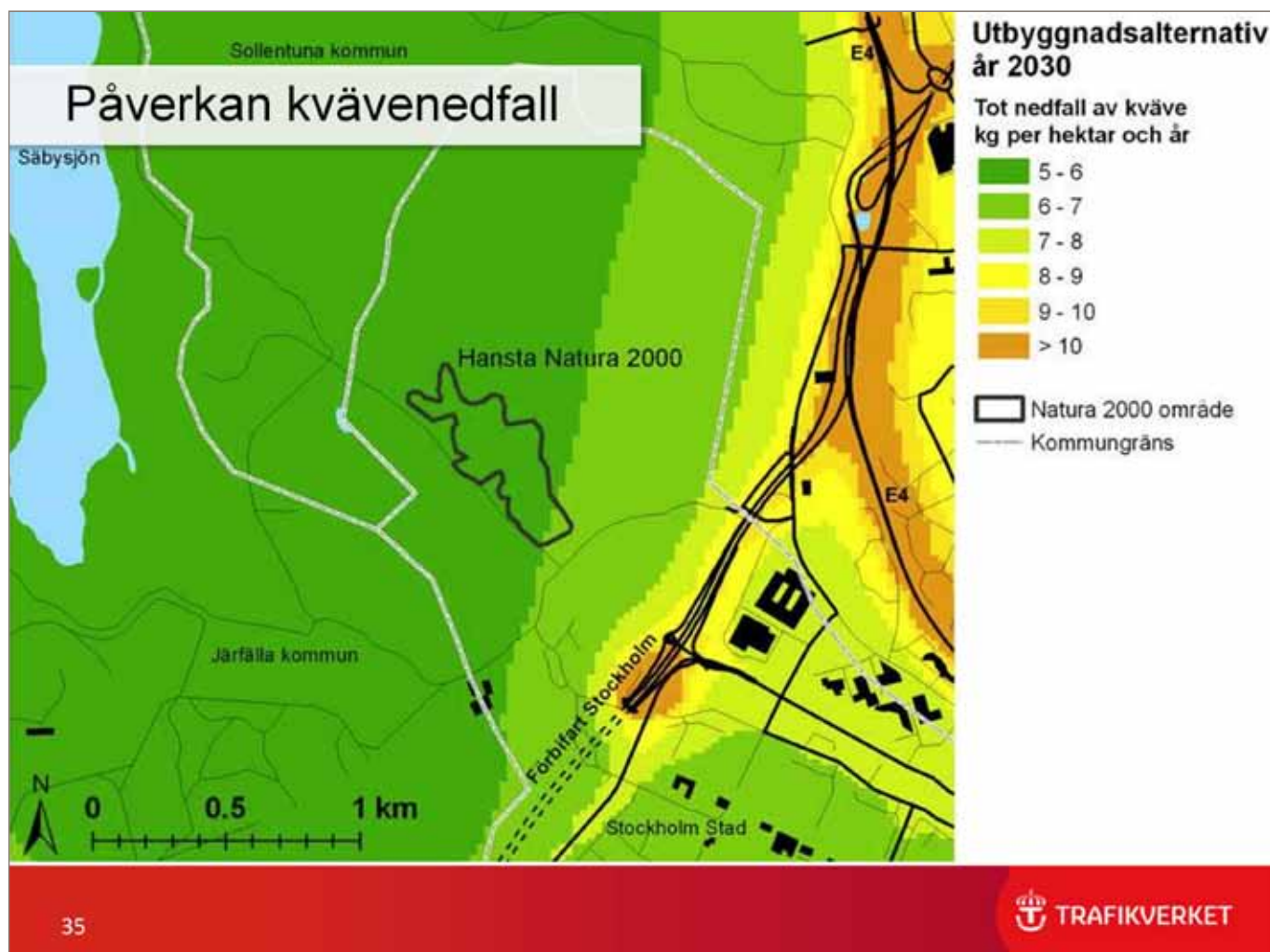
- Infiltrationsbrunnar kommer att byggas på båda sidor schaktet
- Trafikverket skall säkerställa att grundvattennivån inte sjunker mer än 0,3 m vid påverkansområdets kant.
- Schaktning sker inom tätspont och med tätning mellan spontplankor och berg.
- Betongtunneln görs som en tät konstruktion vilket gör att grundvattennivåer återgår till naturliga nivåer i driftskedet.
- Grundvattenytan kommer att kontrolleras regelbundet, även i driftskede. Grundvattenrör finns redan utsatta.

Konsekvenser grundvattensänkning

Inga konsekvenser på N2000-område kommer att uppstå p.g.a. grundvattensänkning vare sig i byggskede eller driftskede.

Konsekvenser kvävedeposition

Skillnaden i kvävenedfall mellan utbyggnadsalternativet och nollalternativet bedöms vara så marginell att den inte förändrar livsbetingelserna för habitat eller för de arter som ingår i området som skyddas enligt Natura 2000.

Slutsats Natura 2000 Hansta

Förbifart Stockholm skadar inte de livsmiljöer som avses skyddas med Natura 2000-förordnandet.

Förbifart Stockholm försvårar inte på ett betydande sätt bevarandet i området av de arter som avses skyddas.

Grundvattenbortledning m m Dag 8 Punkt 55

Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörs).

Yrkanden och villkorsförslag Natura 2000 Hansta

Yrkande och villkorsförslag N 2000 Hansta

Yrkande

Tillstånd enligt 7 kap. 28a § för att vidta i Teknisk beskrivning, redovisade åtgärder som kan komma att påverka Natura 2000-området Hansta.

Villkorsförslag

Trafikverket ska säkerställa att grundvattennivån i morän, i grundvattenrör 10F856RU som är beläget strax öster om Natura 2000-området Hansta, inte understiger opåverkad nivå i förhållande till tidigare års nivåfluktuation.

Grundvattenbortledning m m

Dag 8

Punkt 55

Sökanden sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen (i delar som inte berörts).

Påverkan och konsekvenser av grundvattensänkning på reservat.

Gemensamt

- 6 reservat
- Förbehåll i reservatsföreskrifter
- 3 huvudsakliga påverkansslag
 - ianspråktagande av mark
 - grundvattenpåverkan
 - buller
- Konsekvensbeskrivning utgår från syftet med reservatet
 - skydda och utveckla natur och kulturområden av betydelse som rekreationsområden

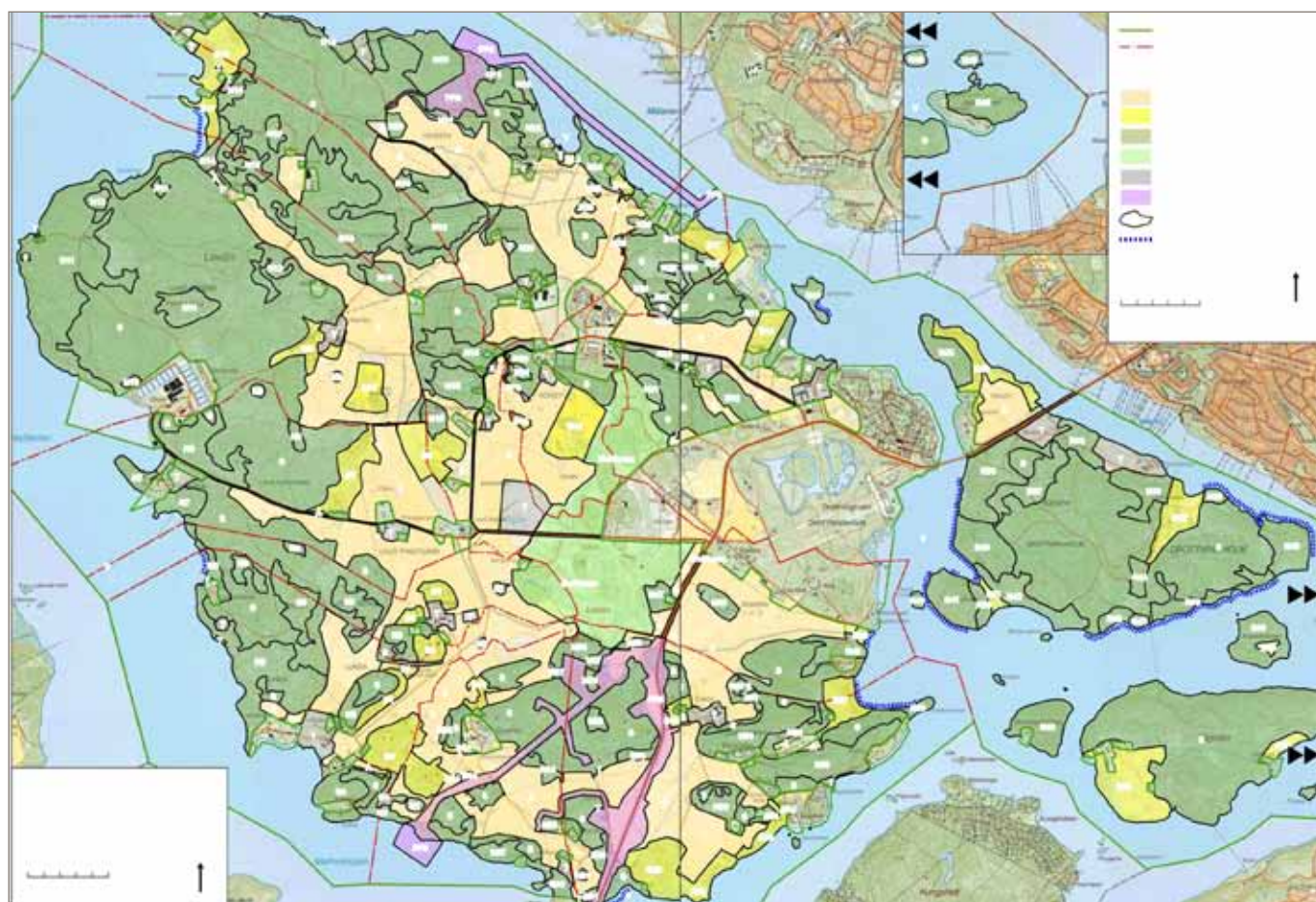
Sätraskogens naturreservat

- Värden
 - Ädellövskogsmiljöer
 - Gamla tallskogar
 - Sätträans ravin
 - Rekreationsmiljöer
- Påverkan
 - Grundvattenytesänkning
 - Minskad flöde i Sätträån
- Konsekvenser
 - Liten risk för konsekvenser för ädellövskog och bäckravin (utan åtgärder)
- Åtgärder
 - Påfyllning av vatten i Sätträån. Infiltration i ädellövskog

Lovö naturreservat

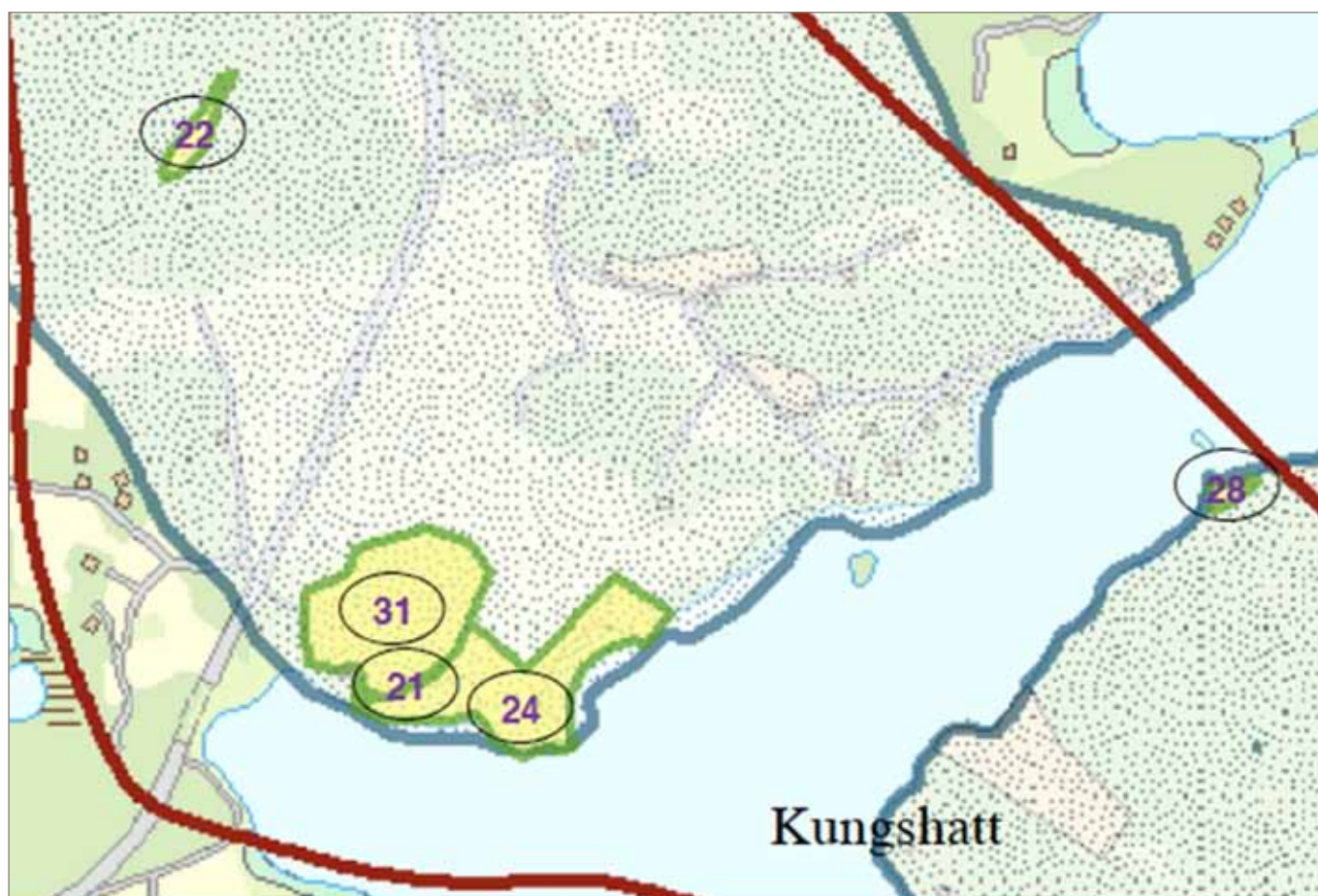
- Värden
 - Ädellövskogsmiljöer
 - Rekreativmiljöer
 - Strandmiljöer
 - Edeby ekhage
 - Kulturmiljöer
- Påverkan grundvattensänkning
 - Grundvattenyttesänkning i lågpartier
- Konsekvenser
 - Risk för konsekvenser för sumpskog
 - Liten minskning av biologisk mångfald
- Åtgärder
 - Kontroll grundvattenytor vid Edeby ekhage och sumpskog.
 - Vegetationsuppföljning. Beredskap för infiltration vid Edeby ekhage

6

TRAFIKVERKET

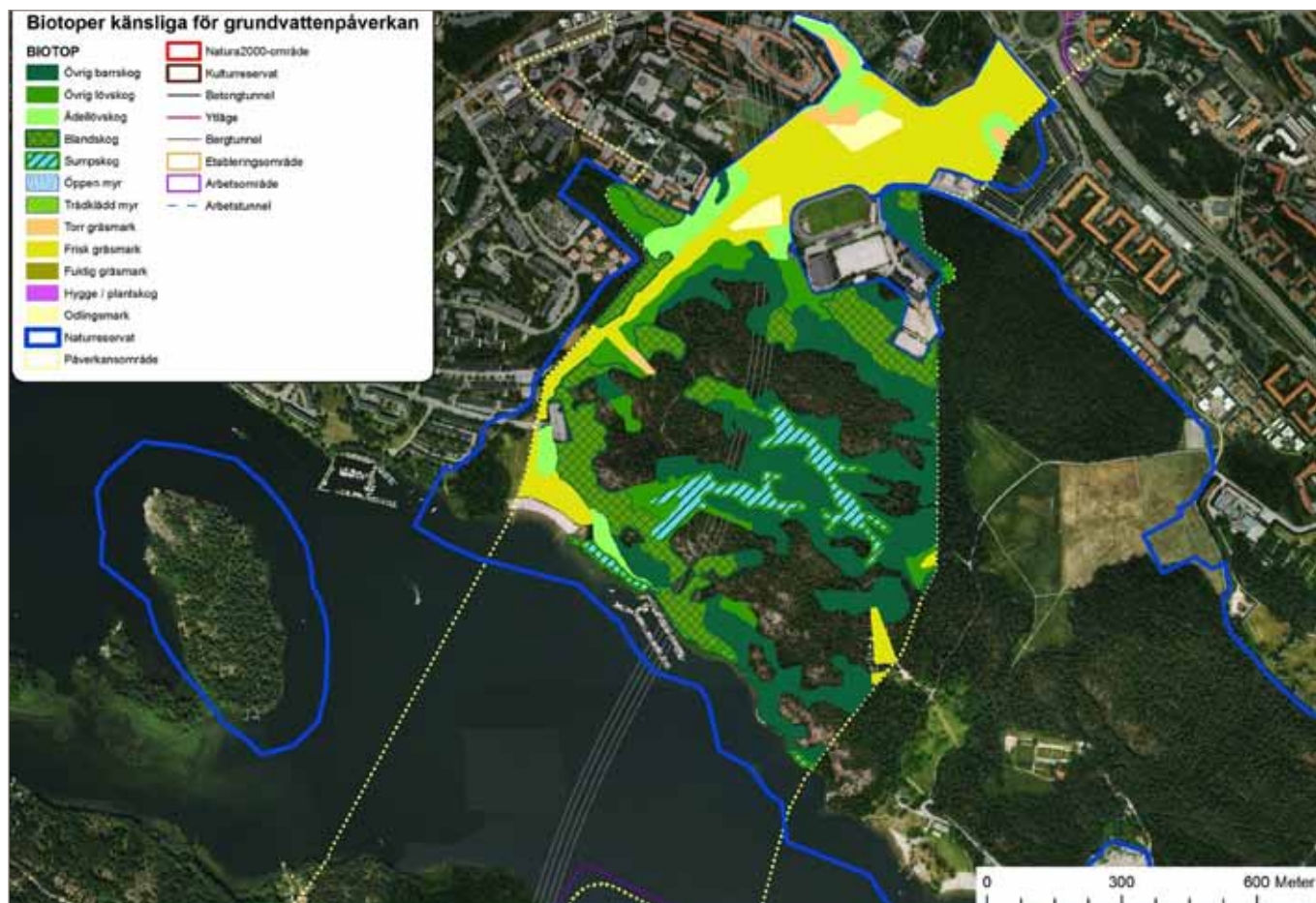
7

TRAFIKVERKET

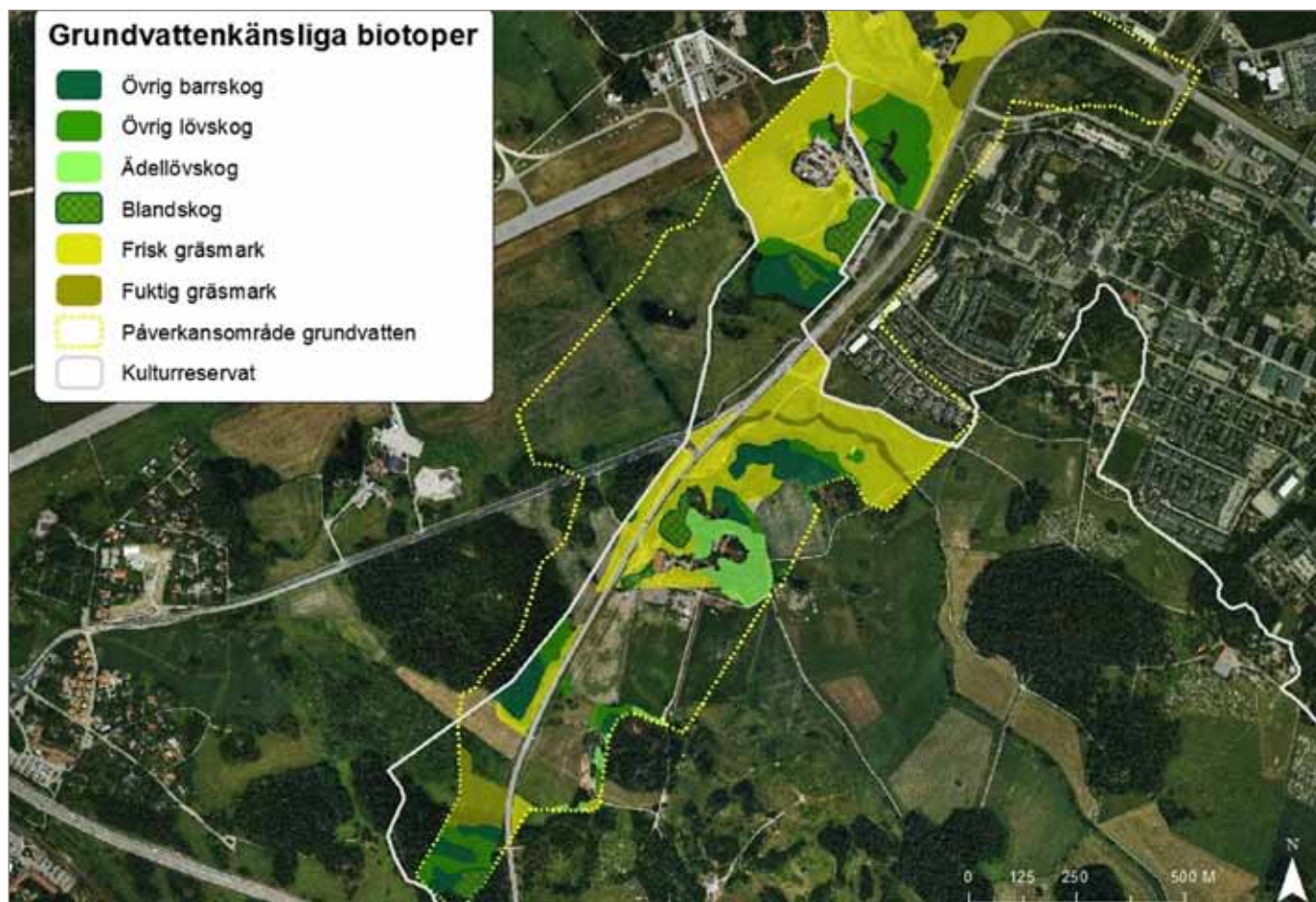
Grimsta naturreservat

- Värden
 - Ekar
 - Gamla tallskogar
 - Rekreationsmiljöer
- Påverkan
 - Grundvattennivåsänkning
- Konsekvenser
 - Om grundvattensänkning når marknivå obetydliga till små konsekvenser för översilningsmarker. Ingen konsekvens för sumpskogar
- Åtgärder
 - Uppföljning av grundvattennivå och vegetationsuppföljning i sumpskog. Uppföljning av flöde i dike.

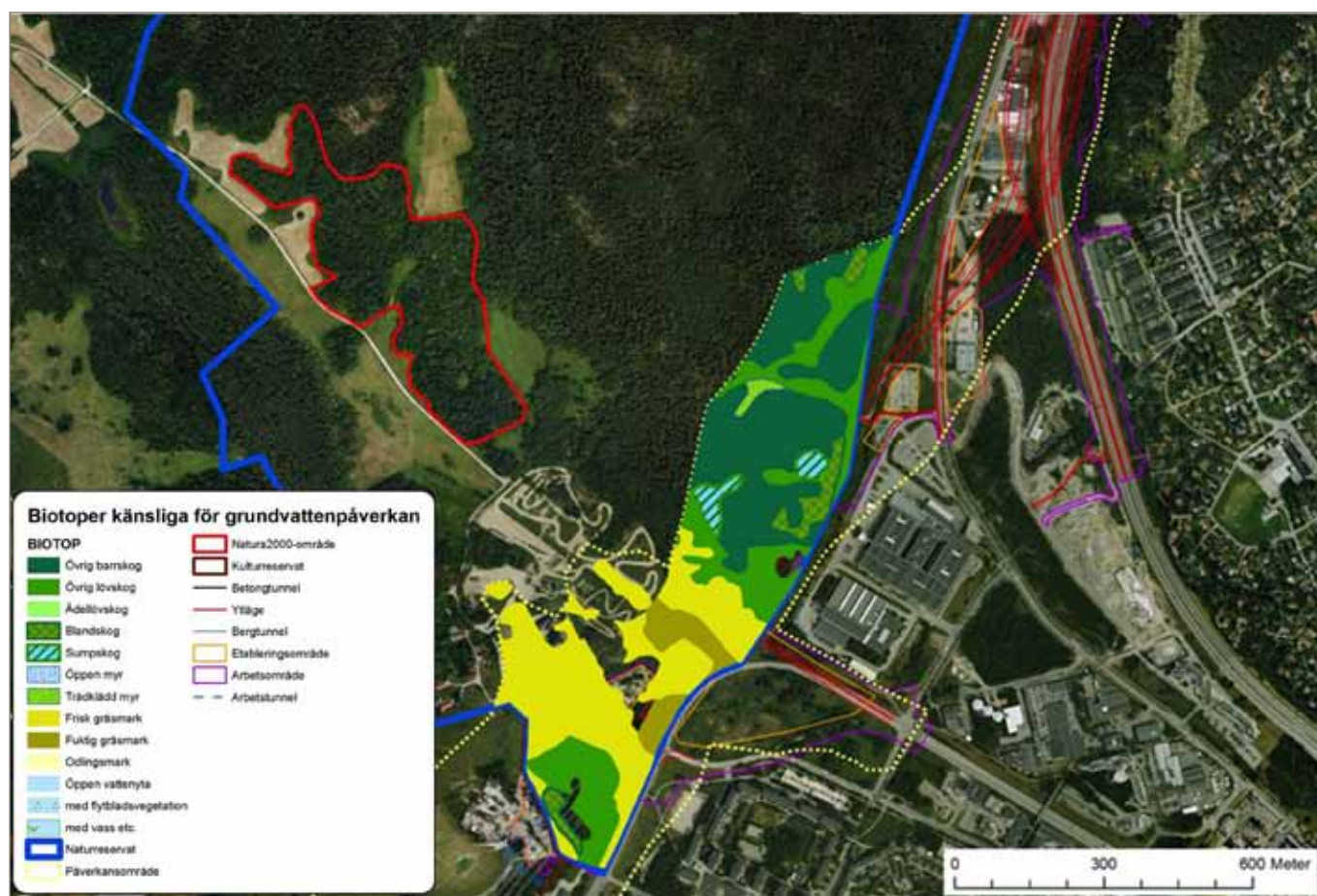
Igelbäckens kulturreservat

- Värden
 - Ekar
 - Igelbäcken
 - Rekreationsmiljöer
 - Gamla tallskogar
 - Artrika betesmarker
 - Kulturmiljöer
- Påverkan
 - Grundvattensänkning vid tunnelkonstruktioner
- Konsekvenser
 - Obetydligt minskad tillrinning till Igelbäcken.
- Åtgärder
 - Kontroll grundvattenrör vid Åkerbykärret
 - Kontroll flöde vid Igelbäcken
 - Tillförsel av vatten via Stordiket

Hansta naturreservat

- Värden
 - Gamla barrskogar
 - Stordiket Större vattensalamander artskyddsförordningen
 - Rekreationsmiljöer
- Påverkan
 - lanspråktagande av mark för väg i ytläge
 - Buller permanent i sydväst
 - Minskat buller i inre delar av reservatet
- Konsekvenser
 - Förlust av skog med höga natur- och rekreationsvärden
 - Minskade värden för rekreation i södra delarna
 - Ökade värden för rekreation i centrala delarna
 - Risk/möjlighet för påverkan på population av större vattensalamander

Grundvattenbortledning m m

Dag 8

Punkt 56

Genomgång av sökandens iakttagande av allmänna hänsynsreglerna och berörda miljökvalitetsnormer.

Genomgång av sökandens iakttagande av allmänna hänsynsregler och berörda miljökvalitetsnormer

- Kunskapskravet
- Försiktighetsprincipen
- Produktvalsprincipen
- Hushållnings- och kretsloppsprincipen
- Lokaliseringsprincipen
- Skälighetsprincipen/rimlighetsavvägning/Miljökvalitetsnormer
- Ansvarsprincipen

Grundvattenbortledning m m

Dag 8

Punkt 58

Sökanden sammanfattar tillåtligheten.

Sammanfattning tillåtligheten

- Tillåtlighet enligt 11 kap. 23 § p.2 miljöbalken
- Ekonomisk tillåtlighet enligt 11 kap. 6 § miljöbalken
- Tillåtlighet enligt 16 kap. miljöbalken
- Tillåtlighet enligt 17 kap. miljöbalken

Grundvattenbortledning m m

Dag 8

Punkt 59

Sökanden redovisar skälen för verkställighetsförordnande.

Skäl för verkställighetsförordnande

- Anläggningens läge har slutligt beslutats genom tillåtlighetsbeslut och lagakraftvunnen arbetsplan.
- Samtliga myndigheter med författningsenlig partsställning som valt att yttra sig i målet, har tillstyrkt tillåtligheten och att särskilt Natura 2000-tillstånd meddelas.

Skäl för verkställighetsförordnande

- Förbifart Stockholm förutsättning i berörda reservatsföreskrifter.
- Att Förbifart Stockholm byggs så snart som möjligt är ett mycket angeläget samhällsintresse.
- Inga irreparabla skador på skyddade områden till följd av grundvattenpåverkan.
- De inledande anläggningsarbeten som i praktiken kan komma ifråga innan tillstånd vunnit laga kraft kommer att vara av begränsad omfattning. Såväl hamnarna som arbetstunnlar kommer att återställas och en plan för detta finns.

Skäl för verkställighetsförordnande

- Olika avtal, tillstånd och kontrakt har en begränsad tidsmässig varaktighet
 - omtag innebär betydande tids- och kostnadskonsekvenser.

Likheter och skillnader mellan Bungemålet och Förbifart Stockholm

1. Skillnader avseende själva prövningen

Den sökande företräder ett allmänt intresse och FS är ett projekt av allmänt intresse som motiveras av både samhälls- och miljöhänsyn, medan sökanden i Bungemålet företräder ett enskilt intresse.

I Bungemålet fanns starka motstående allmänna intressen, medan samtliga myndigheter med författningsenlig partsställning tillstyrkt tillåtligheten för FS och att N2000-tillstånd medges. I tillåtlighetsbeslutet uttalade regeringen att några betydande skador inte riskerade att uppkomma och att prövningen enligt 7:28a MB därför kunde anstå till efterföljande tillståndsprövning.

En försening av FS skulle få stora negativa samhällsekonomiska konsekvenser, uteblivet verkställighetsförordnande i Bunge innebär konsekvenser för enskilda företaget.

2. Skillnader avseende de prövade verksamheterna

Täktverksamheten i Bunge skulle innebära permanenta, icke återställningsbara ingrepp i miljön, innefattande skyddsvärda Natura 2000-områden.

Inledande anläggningsarbeten i FS kommer att vara byggande av arbetstunnlar och tillfälliga hamnar. Båda dessa anläggningsdelar ska – med undantag för arbetstunneln i Sättra – kommer att återställas efter färdigställandet av FS enligt återställningsplaner upprättade i samråd med länsstyrelsen.

Inga synliga ovanjordsanläggningar eller andra ingrepp kommer att utföras inom N2000-områden.

» Läs mer om Förbifart Stockholm på vår webbplats: www.trafikverket.se/forbifartstockholm

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 781 89 Borlänge, Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se